

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ev. ref. lelkézi lakás. —

VASÁR NAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ev. ref. lelkész.
 TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
 ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
 Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
 „Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
 minden vasárnap egy iven.
 ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor
 Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

A nyár hevében.

Mindenfelé megindultak a dolgos kezek a munkára. A kedvező időjárás százféle alkalmat ad a foglalatosságra. Tehát nincs okunk arra, hogy a gondviselő Istenre félelemmel gondoljunk. Lesz e aratás? Minő siker koronázza majd a munkásoknak fáradságát? Lesz e haszon a sok buzgóság, a nagy fáradság után?

Vagy pedig vesztességgel fog járni a nyárnak bőséges munkája?

Ilyen kérdések foglalkoztatják még az istenfélő földmivest is azért, mert a mai korban a munka eredményétől függ az emberek sorsa és nem a vak szerencsétől.

Ha pedig a természetben s az életben vesztességgel zárulna le az aratás, ha vihar látogatná meg dörgő hangjával, rémes tekintetével a mi határunkat: vajon hasznunkra tudjuk fordítani a veszteséget? Megtérésre, lelki javulásra buzdít Isten szomorú látogatása?

A sikernek első feltétele a remény. Ez erősít meg a további munkára, ez ad kitartást a legnehezebb, a legfárasztóbb dolgainkban is. A balsejtelem megöli az emberszívében a bizalmat, Reménytelenül, a jó sikerébe vetett hit nélkül nem lehe elérni.

Ezért szereti az ember a reménységet, szereti a fényt, a derűt, a jó kedvet, mint a virág,

a mely a nap fénye felé fordítja szirmaiát. A balsejtelem, a komoly gondolat elkedvetlenít.

Ezért oly kedves előttünk a keresztyén vallás, a mely boldogságot hirdet és örömmre vezet. Az Isten gondot visel mirőlünk. Az éhséget enyhíti a mező dus kalászaival. A szomszóságot csillapítja a meghasadt kösziklák mélységéből, honnan üde forrás vize fakad felénk... Lelkünk szomszóságát is enyhíti és a bünbocsánat szelid, kedves ígéretével.

Szabad tehát az ilyen nagy bőségben az éhenhalásra gondolni? Ellenkezőleg bizalommal tekintünk fel az égre a nyári nap hevében!

Az Úr mindig velünk van. A zsoltáriró mondja „Közel vagyon az Úr mindazokhoz a kik őt tökéletességgel hívják segítségül.“ Még akkor is közel van, ha szenvedések sujtanak le reánk. A bajok, a veszedelmek, a nyomoruság áradatai olyanok mint a nyári fellegek, a melyeknek csak külseje rettenetes, de belseje, igazi tartalma nem ijeszti meg

Mert tudjuk, hogy abból áldás fakad attól a szelid csendes esőtől, a mely az ijesztő, sötét, komor nyári fellegekből hul alá a föld kiszáradt rőgeire.

E hit nélkül az élet legszebb áldása is üres, pusztá szó marad. Nem tudjuk azt az áldást használni, nem hoz reánk boldogságot. Az élet hit nélkül olyan mint egy kut, a melyen nincs

veder A mélységben ott van a drága, a jó ivóviz, vidáman ragyog felénk a nap fényének visszatrükrözésével, de mi nem tudjuk használni, nem tudjuk használni, nem tudjuk szomjuságunkat csillapítani, mert nincs veder, a mivel merítsünk, nincs hitünk, a mi az élet áldásait hozzá férhetővé teszi.

Vannak emberek, akik az életnek százféle kedves és megengedhető örömei közt is lehajtott fővel járkálnak. Miért? csak azért, mert nincs hitők, bizalmok. a mi nélkül az élet legszebb áldásai is csak hiába való játékszerek maradnak.

Keresztyén olvasóm! Téged kérlek, ébreszd fel lelkedben a szunyadó hitet. A természet gazdag terített asztala mellett ne koplalj!

Nyisd ki szemedet és lássad az ég áldásai-ban a Mindenható jóságát.

Ha ilyen vidám lélekkel és munkás kézzel várjuk az aratást, akkor nem fogunk csalódní reményeinkben. Mert ha egy és másban hiány is lesz, talál az Úr utat módót arra, hogy azt kárpótolja.

Ha a buza nem tölti meg oly vastagon a mi zsákjainkat, lesz másféle áldás és előmenetel, a mit nem von meg az Isten azoktól a kik őtet szeretik s neki engedelmeskednek.

„Mindenkör örüljete!” mondja Pál apostol. Az örökös bánkodással és sohajtozással nem fogunk boldogulni sohasem. Az élet örömei közt nem szabad csüggedt fővel járkálnunk! Csak a bűnös örömtől tilt el minket az Úr, csak azoktól kell tartzkodni. Az ártatlan örömnék rozsáit bármikor le lehet szakítani. Ezért nem haragszik meg reánk a jó Isten.

Király Béla

h. bodoni ref. lelkész.

Hogyan kedvellessük meg gyermekeinkkel a mások bajával való törődés gondolatát?

Irtá és az „Erdélyi Múzeum Egyesületnek” 1907. június 1-én Zilahon tartott III. vándorgyűlésen felolvasta: Dr. Gidófalvy István kir. közjegyző.

(Vége.)

Ennyi elég a leánykákról. Beszéljünk most a fiukról is. Elmondok ezekre vonatkozólag is néhány példát.

Kovács Lajos a levélhordó kellemetlen helyzetben volt hétfőn. Kilyukadt a cipője. Elment tehát Nagy Péterhez, a cipészhez s így szólott hozzá: Csináld meg a cipőmet, mert különben holnap nem mehetek szol-

gálatba. Nagy Péter ezt válaszolta: Szívesen megcsinálnám a cipődet, de fát kell hoznom az erdőből. Ha esőnk lesz az éjjel hosszú ideig nem lesz fűteni valónk. Okvetlenül fát kel hoznom ma az erdőből. Lajosnak hirtelen jó gondotata támadt, azt mondotta Péternek: Ide hallgas, csináld meg a cipőmet én meg hazahozatom a fát az erdőből.

Ugy történt, a hogyan megegyeztek s mindketten nagyon meg voltak elégedve.

Ime a költsönös szolgálatok egy benyomása, mely által az ember az embertársainak és önmagának életét türehetővé, elviselhetővé teszi. Ez a példa is csak annak megismerésére vezeti a tanulót, hogy az egyedül álló ember tehetetlen, míg az egymással szövetkezett emberek hatalmat képviselnek.

Elmondok még egy ilyen példát. A tanító megígérte, hogy csütörtökön sétálni viszi az egész osztályt, mert mindenik tanulójával meg van elégedve. Csütörtökön reggel azonban az egyik gyermeknek, Lajosnak az atyja kijelentette, hogy Lajost nem engedi el, mert fát kell hordania. Erre az egész osztály felment Lajosékhöz, segített neki, behordta a fát s így Lajos is elmehetett a többiekkel sétálni. Valamennyien örvendeztek a tanító pedig azt mondta, hogy ez az összetartás.

A mások bajával való törődés gondolata hozta létre egyik erdélyrészi főgymnáziumban a „tanárok tulszigora által okozott vagyoni károk megtérítésére alakult szövetkezetet”, a mely nem megerősített alapszabályokkal ugyan, de azért áldásosan működik. A mult évben történt, hogy egyik jeles előmenetelű társukat egy gyermekcsinyért a konviktusi kedvezmény s más javadalmak elvesztésére ítélte a tanári kar. A szövetkezet tagjai, a megbüntetett fiu tanulóársai maguk között igazságtalannak minősítették az ítéletet, de nem mentek panaszra, nem éltek perujítással, mert érettségire kellett készülniök, hanem minden tagra aránylagosan kivetették a kárt. Megfizették a gymnasium összes követelését. Egyre-egyre alig két korona jutott. A vagyontalan fiu pedig tovább folytathatta tanulmányait. Tanulóársai szeretete munkakedvét annyira fokozta, hogy mint egyik legelső tette le az érettségit s ma a kolozsvári egyetem egyik legkitünőbb hallgatója. Társai közül többen itt vannak vele, szóval, tettel most már ő gyámolítja ezeket s annyira összetartanak, hogy egyiknek az öröme mindnyájuk öröme, másoknak bánata mindnyájuk bánata, egyiknek pénze mindnyájuk pénze és így az idegenben is jól boldogulnak.

Ugyanezen főgymnáziumban a rendes gyakorlat az, hogy ha valamelyiket nagyobb anyagi kár éri, kibocsát egy ivet, ráírja „Segíts” s bizony az összes növendékek megsegítik, tehetségük szerint.

Ugyanott láttam, hogy a főgymnáziumtól legmesszebb lakó diák megfogad egy jókedélyü fuvarost két rossz lassu járásu lóval s aztán szervezi a „szál-

litási szövetkezetet“. Sokszor 16-20 diák podgyásza is reá kerül e szekérre, ők meg gyalog dalolva mennek a szekér után. Olcsón fuvarozzák haza mindenikükej. A többlet egy részéből utavalót szereznek be, ebből részeltetik a fuvarost is, aki az uton velük jól mulat s éppen azért sokkal jutányosabban vállalkozik az ilyen fuvarozásra, mintha egy önző diák a maga részére foglalná le.

Az ilyen tanítások hatása néha szembeszökően nyilatkozik meg a gyakorlati életben is Párisban például ahol a sokféle tilalom nagyon megbénítja a tanító működését, ezeket találjuk egy 13 éves tanuló írásbeli feladatai közt: „Nem engedelmeskedtem a tanító Urnak. A tanító Úr megtiltja a labdázást, mert könnyen betörhetjük az ablakot. Nem fogom többé tenni.....“ Ez történik Párisban. Már most nézzünk át például Orleánsba, ahol hasonló koruak a tanulók s az iskola üvegtábláit is hasonló veszély fenyegeti. Orleánsban megalakították a gyermekek az „üvegtáblák betörése elleni szövetkezetet“ s annyit játszanak, a mennyit akarnak. Amíg tehát a párisi tanuló tehetlenségében csüggedve megáll a fenyegető üvegtáblával szemben, addig az orleánsi ügyet se vet reá, mert az üvegtáblákról előre gondoskodott. Ha betörnek néhányat, lesz munkája az üvegeseknek. Ennyi az egész. Így törekszik a fogyasztás, fejlődik az egyéni kezdeményezés szelleme, pusztán az ilyen szervezet által, mely arról gondoskodik, hogy a támadt hiányok közösen pótoltsanak.

Az ilyen növendékek már a mások bajával való törődés gondolatától áthatva kerülnek a tanárok, tanítók kezelése és nevelése alá. Minden tanodának meg van a segítő egyesülete. Én ezen segítő egyesületeket a mai alakjukban nem tartom helyesnek. Akár hánynak nagy tőkéje van s még sem tud eredményt elérni. Nagy baj, hogy ezeknek az egyesületeknek nagy része minden viszontszolgáltatás kikötése nélkül mintegy kegyelem kenyeret ad. Igen sok szegény, de önrzertes tanuló e segítséget épen e minőségéért nem veszi igénybe.

E segítő egyesületek átalakítandók volnának iskolai filléres szövetkezetekké. Ugy képzelem, hogy minden tanuló hetenkint legalább 1 fillért tartozna befizetni, amíg egy minimális üzletrészt, mondjuk 5 év alatt 250 fillért befizetne. Az öt éves ciklus tanulmányai befejeztével, ha folytatni akarná, befejezést nem nyerne, hanem hasonló feltételek mellett folytatodna. A szövetkezet igazgató-tanácsát a legmagasabb osztály növendékei képeznék, igazgatóságát és felügyelő bizottság pedig a tanintézet növendékei közül választanák. Az ilyen egyesületek segítése nem lenne kegyadomány. Becsület szóra adott kölcsönt gondolok. A kötelezvényben a kölcsönvevő kötelezné magát arra, hogy a kölcsönvett tőkét évi 1% kamatjával együtt akkor fizetné vissza, midőn vagyoni viszonyai megengedik. Lesznek mindenütt olyanok is, kik nem tud-

ják majd visszafizetni a kapott segélykölcsönt, de az adósok többsége meg fogja téríteni, mihelyt csak lehet. A nem magasabb, mint 1 % kamat jövedelemből az önképzőkörök, dalkörök zeneegyletek és minden más, az intézet kebelén belül működő egyletek volnának segélyezendők. Az első években erre kevés jutna, mert a tagoknak könyvvásárlásra, internátusi és egyéb szükségletekre az üzletrészek is alig lennének elegendők, de már egy évtized múlva igen nagy segílyt nyújthatna egy ilyen szövetkezet.

A magyar ember egyébként kötelességtudó, pontos fizető, erről csak a nem jól alkalmazott segítség munkájával szoktatható le. Ha már most mint gyermek a kapott segélyért viszontszolgáltatással tartozik, meg fog erősödni benne a kötelességérzet és a mások bajával való törődés gondolata. Örök hálával fog emlékezni arra az intézetre, mely azt benne kifejlesztette. Ha majd tanulmányai után munkája gyümölcsét élvezi, nem fog megfélekezni erről az önsegélyző szövetkezeetről sem, melynek vezetésében mint gyermek tevékeny részt vett, örömmel fog visszaemlékezni azokra a küzdelmes gyűlésekre, melyeken szabad választási jogát éveken át gyakorolta, annak áldásaiban részesült.

Ha az iskolában elmulasztják a mások bajával való törődés gondolatát a gyermekekbe oltani, akkor a gyermekek önzők lesznek s akkor ok nélkül kiáltják: szabadság, egyenlőség, testvériség! Önző emberek ajakán ezek csak pusztába kiáltó szavak, csakis önzetlen emberek tehetik termékenynyé embertársaikat, hogy e szavak ne csak jelszavakat, hanem igazságot is hirdessenek.

Ez a kérdés olyan tág, olyan bő, hogy nem egy félórraig, el napokon át lehetne róla tárgyalni. Azonban most már befejezem előadásomat.

Sokat tanultam, de keveset olvastam és irtam. Megtanultam könyvek helyett embereket olvasni. Sokkal értékesebb, sokkal tanulságosabb egy élő embernek olvasása, mint bármelyik jól megírtott könyv. Á, B, C-könyvem a fiam, bibliám ó-testamentuma az apám, új-testamentuma az édes anyám volt, kit korán elvesztettem, de egy jó másodpéldány nagyon is pótolta. Olvastam az élet komédiáisait, a falábó járó embereket, olvastam a népköltészetet, a falu népét s a mindennapi hírlapcikket helyett olvastam az irodámban váltakozó fiatal emberek lelkét. Mindenik olvasmányomból száz és száz példát tudnék felhozni, de nem fárasztom sokáig türelmüket. Az Á, B, C-könyvemnek két lapját nyitóm fel és azt olvasom el.

Szabolcska Mihályt — lehet, hogy e társaságban többen is vannak, kik e nevet már ismerik — nagy bajjal Száz-Régen mellé választottuk meg papnak, a honnan kiindult diadalmas útjára. Mindjárt az első évben nagy kellemetlenség érte s mi száz-régeniek, oláhok, németek és magyarok mindenképen iparkodtunk bánatán enyhíteni, iparkodtunk a felhőket eloszlatni.

Munkára szorítottuk s vállalkoztunk arra, hogy költeményeit, a „Hangulatok“-at kiadjuk, terjesztjük és népszerűsítjük. Szabolcska a szász-régeni társadalom e határozatához hozzájárult, de a kéziratot csak késett, késett. Én aggodtam, hogy a különböző nemzetiségek közt gyújtott láng elalszik. Egyik este azt mondtam feleségemnek: „Na ha Miska szerdáig se hozza be a kéziratot, hát akkor süsse meg!“ Fiam, aki alig lehetett 3 esztendő, sokáig nem aludt, s reggel felkelés után az ablakmellé állott és leste leste az utat, mely Falfaluhoz házukba vezetett. Egyszerre csak rémült örömmel felkiált és rohan a kijárat felé, zaklatván pesztráját, hogy engedje őt ki azonnal. Nem tudtuk, hogy mire vélni a dolgot. Kiengedtük és megfigyeltük. Láttuk, hogy Szabolcska érkezett kocsin. Még jóformán le sem szállott s ölébe sem vehette az általa nagyon szeretett gyermeket, fiam kétségbeesve kiáltott: „Misi bácsi, hozza be szerdáig azt az izét, amit tatának ígért, mert különben megsüti.“

Ez volt az első eset, midőn fiamban a mások bajával való törődés gondolatát tapasztaltam.

A másik ugyanazon év telén történt. A feleségem falusi asszony. Tyukokat akart ültetni, hogy házilag előállítsa rántott csirkéink legyenek. Sikerült is egy kassal ültetnie, de panaszkodott, hogy a tojás lassan gyűl. Hideg is volt a tyukolban. Lehet, hogy azért, mert az egy-gyermek rendszerre akartak a tyukok is áttérni. Egyik reggel amint a konyhán átmegyek, a fiam sírását hallok. Hallok azt is, hogy védekeznek, hogy ő csak jót akart tenni s az édes anyja mégis megverte. Ez volt az első és utolsó verés, amit a fiam kapott.

Fiam megfigyelte, hogy a feleségem a tojások miatt panaszkodik s amikor a kotló sétálni ment, kiszedte alóla a tojásokat és a kamarába vitte. Megmagyaráztam a feleségemnek, hogy a gyermek tényleg jót akart, neki akart örömet okozni a tojások gyűjtésével. Erre a feleségem kezdett sírni, hogy igazságtalan volt a fiával szemben. Az én szemembe is könny szökött, az öröm könnye, mert látiam fiamban a mások bajával való törődés gondolatát most már megerősödvé. Kivánom, hogy gyermekeiket csak ily okból verjék meg és hogy csak ily könnyeket hullassanak érettük.

Ezzel ez alkalommal mondtam mindazt, a mit akartam

A kóródszentmártoni áll. el. iskola felavatására.

1907. május 30.

Jertek innepelni! Szálljon imánk —
A buzgóság szárnyán föl az égre,
Im elkészült, áll a szentelt csarnok —
Biztos zálogul, új dicsőségre..
Édes hazánk! Jövő nagyságnak —
E hely itt csupán egy talpköve,
De ha szilárdul megállja sorát
Te élni fogsz, élni örökre!

Kicsiny a hajlék s hányszorta nagyobb
A munka, melyet végeznie kell..
De erős akarat és kitartás
A célhoz jut és sikert mutat fel.
Jelszava legyen hazaszeretet,
Egy dicsteljes, fényes jövőre
A multból merítsen reménységet...
Igy haladhat bizton előre!

Legyen e hely a hitnek csarnoka
Ápolja hűn a vallás szent tüzét,
Hirdessék ebben a Mindenható
Nagy jóságát, örök dicsőségét.
A tanuló kis sereg szívébe
Hasson be a tiszta égi fény,
Lakozzék itt a szeretet, béke,
A jámborság becsület erény!

Mint egy rejtélyes, csodálatos láng
A melynek senki nem állhat ellen:
Forrasszon itt egygyé minden lelket
A hazafiság, a honszerelem.
Nyerjen itt erőt, kedvet a jóra,
A nemesre az ifju lélek,
Igy bizton remélhetsz édes hazánk
Ezer évre uj ezer évet.

Hirdesse itt körül, hegyen völgyön
Hogy magyar vér szerzé e szép hazát
S hogy azt tiszteljék szeressék hiven
Mert az szült, táplál s majd nyugtot az ad.
Hirdesse szépségét e hazának —
S az legyen legfőbb törekvése,
Hogy nagygyá váljon, örökké éljen
Árpád hatalmas büszke népe . . .

Jertek innepelni! Szálljon imánk —
A buzgóság szárnyán föl az égre
Im elkészült, áll a szentelt csarnok —
Biztos zálogul, új dicsőségre . .
Édes hazánk, jövő nagyságának —
E hely itt csupán egy talpköve,
De ez szilárdul megállja sorát
S te élni fogsz, élni örökre.!

Adorján Zoltán,
somosdi ev. ref. tanító.

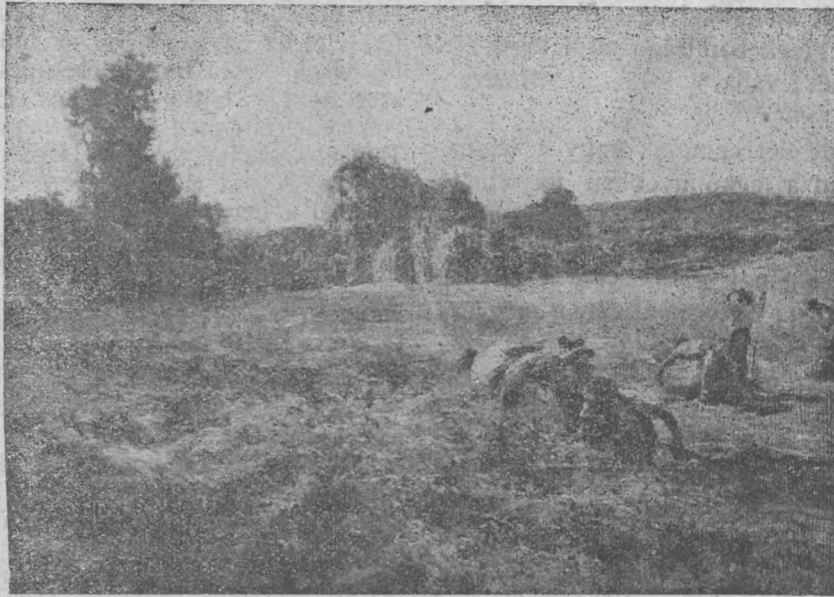
Boldogok, akik fedhetlenül élnek, akik az Úr törvényében járnak.

Boldogok akik megőrzik az 5 bizonyságait és teljes szívből keresik őt.

És nem cselekesznek hamisságot, az Ő útáiban járnak.

Hálát adok neked tiszta szívből, hogy megtanítottál engem a te igazságod ítéletére.

CXIX Zsolt. 1. 4.

Aratás.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Isten ígéje.

A valódi kegyesség.*)

Máté 5. 6. 7.

Nemcsak Jézus korában a farizeusok és törvénytudók, hanem ma is vannak az emberek között, kik abba helyezik a kegyességet, ha a törvény rendelkezéseit megtartják és a szerint élnek. Jézus maga is azt mondta, hogy nem jött a törvény eltörlésére, hanem teljesebbé tételére. De nem elégszik meg azzal, hogy megtartsuk a parancsolatot „ne ölj”, hanem azt kívánja, hogy haragot se tápláljunk szívünkben embertársaink iránt. A törvényben megmondott „szeresd felebarátodat, gyűlöljed ellenségedet” Jézus pedig azt mondja: „szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak” „Mikor alamizsnát osztogattok, ne tegyétek azt nyíltan, hogy lássák az emberek; ne tégy cégért sipolással annak” Mintha csak mondaná, ne hirdesd jó tetteidet. És mikor imádkozol, ne légy olyan mint a képmutatók, kik örömet állának fel a gyülekezetben, hogy láttassanak másoktól; ne legyetek sok beszédűek, így imádkozzatok: „Miatyánk ki a mennyben vagy, szenteltessék meg a te neved; jöjjön el országod, legyen meg akaratod, mint a

mennyben, úgy itt a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik mi ellenünk vétkeztek. És ne vigy minket kísértetbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké. Amen” Ebben az imádságban meg van minden, a mire az embernek szüksége van s nincs semmi, ami belőle elmaradhatna. Ilyennek kell lenni minden más imádságunknak is. A miatyánkat pedig mindig el kell mondanunk, midőn összegyülekezünk Istennek házába. Nem mondhatunk ennél szebb s lelkünket megnyugtatóbb imádságot akkor sem, ha magánosan imádkozunk.

Ez az imádság megtanít minket, hogy ellenségeinknek megbocsássunk; hogy embertársainkat szerfelett el ne ítéljük. Meg, hogy nem az megyen be a mennyek országába, aki mondja Uram-Uram, hanem az, aki teljesíti is a mennyei Atya akaratát.

A ki hallja e beszédeket és megtartja azokat, hasonlatos az a bölcs emberhez, ki építi házat a kősziklán, melyet sem árvizek, sem szelek el nem rombolhatnak.

Mutatvány Jancsó Lajos marosujvári lelkész, esperesnek Népiskolai ev. ref. vallásoktatás című munkájából.

azt, még mielőtt odaért. A láthatatlan Istenben bizott s az is igéjével szüntelen vele volt s újra meg újra kijelentette magát. Sokféle áldást ígért neki az Úr s mindegyiket olyan valóságnak vette, mintha már beteljesedett volna. Be is teljesedett; nemzetsége, mely ő reá, mint a hívők atyjára tekint, megszámlálhatatlan. Nevét iskolánkban minden kis gyermek ismeri. Nekünk is áldása lett dicső példája által. Valóságnak vette ama legfőbb ígérését, hogy tőle származik majd a megváltó és örvezett annak. (Ján. ev 8, 56.) Az Úr nekünk is sog ígérte adott — ha igaz hitünk van, már most örvezdhetünk azoknak, mint valóságoknak

Egy nagy bankház tulajdonosa magához hivta egyik hivatalnokát s azt kérdezte tőle, mikor kelhetne utra Braziliába egy igen fontos ügyben. „Két hét alatt elkészülnék itthoni munkámmal” válaszolt a hivatalnok. „Jó, a mikor szükségem lesz rá, elhivatom”, mondá a bankár Egy másik hivatalnoktól ugyanazt kérdezte. „Egy hét múlva mehetnék” mondá az Ennek is ugyanazt válaszolta. Elhivat egy harmadikat: „Mikor volna kész Braziliába menni?” „Most”, viszonzá ez a hivatalnok. „Menjen ön, — szólt a bankár — megbizom ottani képviselőmmel.” Mi is készen vagyunk-e azonnal menni, ha az Úr hív?

— **Az ingyen tej.** Maros-Vásárhelyt egy csöndben és feltűnés nélkül működő intézmény első évi tevékenységéről adunk a következőkben számot, melynek áldásait szegény iskolásgyermekük élvezték. Az „Ingyen-tej” intézményről van szó, mely néhány filantrop kezdeményezéséből a mult év nyarán alakult meg s mely intézmény dr. Takács gyermekmenhelyi igazgató főorvossal az élén teljesítette és folytatja tovább is meghatóan szép, emberbaráti működését. Az évi jelentés szerint 1906. november 1-től 1907. április 2-ig az öt állami iskolában összesen 50 gyermek kapott naponta reggel fél 8 óraker egy pohár meleg tejet és egy zsemlét. Kiosztatott összesen 1450 liter tej és 7230 darab zsemlye. Tizenegy adakozótól befolyt összesen 42 korona; kiadatott 389 korona 10 fillér. Maradék tehát 52 korona 90 fillér. Dicséret illeti Stefkó János marosvásárhelyi sütő-mestert is, ki a zsemlyét darabonként 2 fillérért szállította. Melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe ezt az intézményt, járuljanak a tőke gyarapításához bármi cimen (üdvözlét, koszoru megváltás) mert szegénysorsu iskolás gyermekeink életfejlődése és egészsége hálálja meg a jótékony adományt. Az adományok dr. Takács gyermekmenhelyi igazgató főorvos kezéhez vagy szerkesztőségünkhöz juttatandók.

— **Új erődök a román határon.** Bukarestből írják: A román határ eddig csak Oroszország felé volt megerősítve, a román kormány most elhatározta, hogy a magyar határon is erődítéseket épít. A tervek szerint az egyik erőd prahovia völgyében épül a Predealról jövő kocsit és vasut védelmére. A gyimesi hágón és a Vöröstorony hágón átvívó vasut mentén a vasut védelmére két záróerődöt építenek ütegsáncsal, Slatina-nál Olthidőerődöt építenek, a kis Moldova e fontos országúti és vasúti gócpontjának védelmére. Csernavodánál a Dunahid és Konstanza tengeri kikötő vasutjának biztosítására nagy hidőerőd épül. A galaci Dunafront nincs véde. mert a Duna nemzetközi jellegénél fogva ott békében nem szabad erődöt építeni. A kormány azonban Galac keleti oldalán a dunai flottila arzenálja mellett és a Dunaparton Galactól délre titkon ütegsáncot épített.

— **Nők szerepe a finn országgyűlésen** Ösmeretes az a körülmény, hogy az általános választójog alapján összeült finn országgyűlésnek tizenkilencz hölgytagja van. A hölgyek annyira tekintélyes helyzetet vívtak ki maguknak, hogy az országgyűlés a kormányzó megnyitót beszéde után egy hölgyet, báró Grippenbergről Alexandrát bizott meg az adandó válaszsza. Ez a körülmény élénk bizonyíték arra, hogy a megválasztott

hölgyeket Finnországban teljesen éretteknek tartják arra, hogy a politikában vezetőszerepet is betöltsenek.

— **A püspök feje és a két napernyő.** Az alábbi épületes historiáról sokat irnak mostanában az olasz lapok. Bitontóiban csinos kis vagyona tett szert az ur alázatos szolgája Antonio Buquinchio pápista plébános. Erre az urnak másik alázatos szolgája Balardi püspök fölébe sugta a plébánosnak Montecuccoli hármias jel szavát: „Pénzt! Pénzt! Pénzt!” A plébános azonban sajátságos módon nem akarta meghallani az enyelgő szókat, sőt kereken tudomására adta a püspöknek, hogy egy átfurt centézimit sem hajlandó adni. A püspök erre rövidesen felfüggesztette a plébánost a plébánosi és egyéb egyházi funkciók gyakorlásától. A plébános nővérei azonban nem hagyták annyiban a dolgot. Beszélni akartak a püspökkel, hogy megtudják, miért fosztotta meg bátyjukat a hivataltól. A püspök nem akarta fogadni a két asszonyt, de azok elfogták őt e napokban a Dantó-spiritói tengerparton s rövidesen nyelveik hegyével, majd pedig napernyőjük nyelének segítségével tiltakoztak a püspök végzése ellen. A napernyők kettétörték az Úr felkent szolgájának tején, ami igazolja, hogy a püspöknek meglehetősen kemény koponyája van. Dgyébként az ügy folytatása bíróság előtt fog lejátszódni, mert a püspök a két harcias asszonyt feljelentette.

— **Üdülőhelyek a Székelyföldön.** A Székelyföld 21 kies, egészséges helyén nyári üdülőhelyet szervezett a marosvásárhelyi székely társaság, első sorban tanítók számára, de igénybe veheti azokat más, különösen hivatalnok-féle ember is. Ezen helyek rövid ismertetése a hozzájuthatás módja, élelmezési és lakásvizonyai stb. egy külön füzetben vannak megírva. Ezt bárkinek készséggel küldi meg a székely társaság gazdájá, Szentgyörgyi Dénes, ha hozzá bárki eziránt egy levelezőlapon felhívást intéz.

— **A bölcső története.** Ki találta fel a bölcsőt? Milyen nemzet fia feküdt először ilyen ringó alkotmányban, amelyben annyi dal, annyi mese és emlék fűződik? Ezt a kérdést valószínűleg sohasem kíséerte senki figyelemmel. Tény az, hogy a bölcső nagyon kezdetleges formában alakult át jelenlegi díszes alakjába. A legelső bölcső az anya karja volt. A nomád népek pedig — mint még a cigányok manapság is — hátukra kötötték egy nagy kendőbe a gyereket. A népvondorlás után már kezdtek primitív bölcsőket használni. Legkezdetlegesebb formája egy kivájt fatörzs volt, vagy vesszőből font kosár hasonlatos ahoz, a melyben Mózeszt tették ki a Nilus partjára. A görögök kerek kosarat használtak bölcsőnek, a harcias lakodámoniak pedig az apa pajzsában helyezték el kisdedeiket. A régi Rómában nagyon sokat foglalkoztak bölcsőcsinálással, még pedig olyanokat csináltak, mint a görögök. A tizennegyedik században jött divatba a magas bölcső és akkor a hajót választották alakjául. Ettől az időtől fogva már csak kevés változáson kellett keresztül esnie, hogy a mai díszes és célszerű formához jusson.

Hírek az országból.

— **A székely deputáció.** Hatalmas deputáció járt Budapesten a Székelyföldről a minisztereknél a következő napokban. A küldöttség 400 tagból állott, amelyről tudósítónk a következőket írja:

A Székelyföld 400 tagu küldöttsége járt tegnap a Házban. A bércek szegény lakói panaszkodni jöttek és sérelmeik orvoslását várják a magyar kormánytól. A négy székely megye — Maros-Torda, Csik, Udvarhely és Háromszék vármegye — küldöttségét vezette Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter színe elé Nagy György képviselő s kérte a minisztert, hogy a szegény népet szabadítsa meg a nyomasztó tehertől s vegye ki a közbirtokossági erdőket és birtokokat az állami kezelésből. Darányi Ignác a földmivvelésügyi miniszteriumban fogadta a küldöttséget s beszédében megígérte, hogy még a nyár folyamán leküldi Mezőssy Béla államtitkárt a kérdés tanulmányozására s az ügyet a székely érdekeknek megfelelően a legmértányosabban fogja megoldani. A küldöttség nagy lelkesedéssel fogadta a miniszter megnyugtató választát.

A deputáció innen Günther Antal igazságügy-miniszterhez ment, aki előtt báró Orbán Ottó tolmácsolta a küldöttség kérését. Günther Antal kijelentette, hogy ép most terjesztett be egy törvényjavaslatot e tárgyban.

A kék-arany székely zászló alatt elindult a küldöttség s átjött a Házba, hogy üdvözölje Kossuth Ferencet, mint a függetlenségi párt elnökét. A székelység hódolatát báró Orbán mutatta be Kossuthnak s kérte, hogy támogassa kérvényüket, mert a székely nemzet mindig hűséges fegyvertársa volt a magyarnak, az igazi érdekek védelmében. Kossuth Ferenc az elismerés hangján szólt s kijelentette, hogy a székelyek jólétét mindig a szíven viselte. Biztosította őket, hogy ő a saját reszortjában olyan intézkedéseket fog tenni, amelyeknek áldásos gyümölcsét a székelyek akkor fogják érezni, amikor ő már nem lesz miniszter. Szívesen látja a székely küldöttséget, mert tudja, hogy a székelység a független magyar államiság utolsó védőbástyája. Nagy György képviselő bemutatta Kossuthnak a deputáció vezetőit, akiknek nagyrésze egyszerű harisnyás földmives ember volt. A teremből távozó minisztert a küldöttség lelkesen megéltenezte.

Ezután Madarász apó látogatta meg a küldöttséget a folyosón. A székelyek lelkesen megéltenezték a legöregebb képviselőt, aki lelkesítő szavakat intézett hozzájuk. A küldöttség emelt hangulatban és a legszebb reményekkel keblében hagyta el a magyar parlamentet, hogy megvigye a bércek lakóinak azt az üzenetet, amelyét a legnagyobb rokonszenv és szeretet hangján keld a független magyar parlament elé.

— **A Reichsrath megnyitása** A múlt hónapban az általános szavazati jog alapján választott új osztr. birodalmi gyűlés hétfőn tartotta első ülését, emelyen az új képviselők letették az esküt. Reichsratnak ünnepiés, trónbeszéddel való megnyitása csak szerdau következett s azután kerül sorra a pártok erős mérkőzése, az elnökválasztás.

— **A hágái békekonferencia.** Nyolc esztendővel az első hágái békekonferencia után, amely Miklós cár kezdeményezésére ült össze most indult meg a második békekonferencia, amelynek szintén az a célja, hogy a nemzetek között fennálló béke biztosítékait szaporítsa. Szó volt arról, hogy a e békekonferencián tárgyalni fogják a részleges leszerelés kérdését is, de úgy látszik, hogy még nem jutottunk el odáig, hogy a nemzetek közös elhatározással csökkentsék a katonai terheket. Mégis biztat a remény, hogy a nemzetek képviselőinek gyakoribb találkozása nyomán majd találunk módot arra is, hogy legalább a katonai terhek foko-

zását elkerüljék s ekkor már csak egy további lépés lesz a részleges leszerelés feltételeinek és módjainak a megállapítása. A békekonferenciát, a mely ez uttal is Hágában tanácskozik, a németalföldi külügyminiszter nyitotta meg, aki beszédében rámutatott arra az öröndetes körülményre, hogy a konferencián képviselt államok száma majdnem megkétszereződött, pedig minél nagyobb a képviselt államok száma, annál általánosabb lesz az elfogadott határozatok ereje. Az orosz cárra való tekintettel, akinek eszméje volt a békekonferencia, a konferencia elnökévé Nelidovot, az orosz cár nagykövetjét kérték fel az elnökségre. Nelidov gróf beszédében kifejtette a konferencia feladatait. Egyrészt az a feladata a békekonferenciának, hogy az egyes államok között felmerülő ellentétek elsimítását tegye lehetővé, de másrészt az is, hogy ha már a háboru elkerülhetetlen, közös megállapodásokkal lehetőleg enyhítsék súlyos következményeit.

Kepe: epe *)

— Irta: **Benedek Elek.** —

Minap éjjel azt álmodtam, hogy kálvinista pap vagyok. Ebben nincsen semmi csudálatos, mert az erdővidéki papok minden gyűlésükre elhivnak, s annyiféle vagyok közöttük, hogy néha még imetten is papnak vélem magamat. Ők maguk is azt hiszik hogy jó pap veszett el bennem. eltévesztettem pályámat, aminek különben — teszik hozzá — nem örülhetsz eléggé. De hát az régi dolog, hogy a maga pályájával senki sincs megelégedve: az én kedves pap barátaim irigylik az én zaklatott nagyvárosi életemet, én meg az övéket: ezt a csöndes egyhangu életet. No ha irigyeltem, betelt a kedvem: pap voltam egy egész éjszakán. Soha sem volt ilyen hosszú álomom: estétől reggelig tartott. Egész idő alatt foyt be papi udvaromra az áldás: a kepe

Őnök persze nem tudják, hogy mi a kepe. Ha azt mondom, hogy a kepe: epe, kálvinista pap olvasóim egy szívvel-lélekkel kiáltják rá: ugy van! igaz! — de önök, többiek, még mindig nem tudnak semmit.

A kepe, mindenféle hiten lévő hölgyeim és uraim, a kálvinista papok fizetése. Fizetés: in natura. Ha a rozstermés jobban üt ki, mint a buzatermés, minden hívő valami titkos varázsszóra egyet gondol és buzát hoz a papnak. Ha a buzatermés üt ki jobban: akkor a rozs az uralkodó plánéta. Akár így, akár úgy — a kepe: epe. Epét ömleszt a szegény papból, epét a hívőkből is. Minden torzsalkodásnak, a gyűlölködésnek, pap és hívei közt, a kepe a forrása. A silány ötvénkét kéve gabona, ami külön-külön sok a szegény embernek, akinek, ha ezt kifizette, alig marad a vetőmagja, de kevés a papnak.

Emlékszem, világosan emlékszem, hogy az álomom azzal kezdődött: egész éjjel nem tudtam lehunyni a szemeimeimet. A feleségem, a tiszteletes asszony is nyugtalanul hánykolódott, nagyokat sóhajtván.

— Tehát holnap lesz a kepezés. Hány kenyeret süttöttél?

— Huszat.

— Hátha nem lesz elég? Tavaly huszonöt fogyott el. A papi kenyeret szeretik pedig milyen sovány!

*) Az író most megjelent „Bárányfelhők” című kötetéből.

— Ne aggodj, elég lesz, pálinkát is hozattam. Harminc litert. Otót megmélzeltem a presbitereknek.

Keserűen kacagtam föl:

— Rámegy a kepének negyede! Aztán élj meg. Nevelj gyermekeket.

A gyermekek aludtak mélyen. A gimnazista fiam olyan jó egészségeseket horkolt, hallatszotta kisebbik pihegése.

Összeszorult a szívem, gyermekeim jövőre sorsára gondolván. Keserű vádakkal illettem magamat: minek is lettem pap. Azzal a fáradsággal mehettem volna jövedelmező pályára. Tizenhat évi tanulásmra kétszáz kalongya szemetes gabona! Akárhogy számítottam, ez négyszáz véka szem. Egy véka ára ötven krajcár.

Tehát ha mind pénzzé teszem lesz kétszáz forintom. De akkor nem lesz kenyerünk. Na na, csillapodj. Adnak még zabot is. Adnak fát is. Egy pár földecske. Istenemre, az én fizetésem megér négyszáz forintot. Hisz az óriási summa. Vannak az én kolégáim közt, akiknek kétszáz forintra sem megy föl a fizetése. Ezek is tizenhat esztendeig tanultak.

— Virrad, feleség, keljünk föl. Mindjárt hozzák a kepet s még megszólnak.

Gyorsan felöltöztünk, a diák fiunkat is felzavartuk, hadd lássa, miből szorítom ki azt a száz forintot, aminek a föld fenekéből is elő kell kerülni minden esztendőben.

Az asztagrakók már itt vannak. Gyülekeznek a presbiterek is. Leolvasom a szemükből gondolatukat: ma jó napja van a papnak. Nem szánt, nem vet s készen hozzák a tenger gabonát. Krisztusi alázatossággal közeledem hozzájuk s kikérdezzük egymást az éjszakai nyugodalomról. Aztán sorba kérdem valamennyit. Bakó Pétertől azt kértem: leli e még a hideg a fiát? Dávid Ezékiástól: igaz-e, hogy a csás lova megkehesedett? Aközben a papné puha fehér kenyeret hoz ki, leteszi az udvarközepén álló asztalra, utánna a szolgáló is egy üveg mézes pálinkával. Csupa nyájasság a feleségem.

— Tessék, Bakó uram, tessék. Dávid uram, még egy pohárral. Szeljen kenyeret, Bedő uram.

Mondja Dávid Ezékiás uram. Olyan fehér, mint a fehérített vászon. Látszik, hogy tavaly sok búzát hoztunk.

Kedves őszinteséggel mondja Bakó Péter uram: Ez igazán szép pápi kenyér.

— No ma kevés búzát hoznak. Az idén erősen jók a búzák.

Futó pillantást váltunk az asszonnyal. Ugy tesz nekem, hogy könnycsepp ül a szemében Szegény asszony! Ép a múlt héten számítgatta magában, hogy ha tíz hektó buza összegyűlne bár azt eladná, egy kicsit kiöltöztetné a gyermekeket. Magára akkor sem gondolt. Pedig három esztendeje készül: a jövő télre a föld fenekéből is veszek magamnak egy bundát. A leánykori úgy lekopott, hogy csupa — szégyen.

(Folyt. köv.)

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus általa feltalált híres

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süketéget, fül-folyást, zúgást és nehézhallást** még idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszer-tárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhely.

Teljesen befizetett alaptőke egy és fél millió korona.

Fiókintézetek és kirendeltségek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosújvár, Nyárádszereda. Parajd, Sz.-Udvarhely, Sepsiszentgyörgy és Székely-Keresztur.

Jelzálogkölcsonöket nyújt földbirtokra és bérházakra legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén **förlesztéses kölcsönöket 500 koronától** kezdődőleg a törlesztést és kamatot magában foglaló fél évi részletfizetések ellenében **4 1/2 o/c alapkammattal.**

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó, vagy cheque számlára és azokat rendszerint **felmondás nélkül fizeti vissza.**

Bank és pénzváltó osztályunk üzletköre:

Értékpapir, idegenpénz vétele és eladása.

Tőzsdéi megbízások.

Sorsjegyek eladása letétjegyre és egyenlő havi **részletfizetésre.** Az első részletfizetése után a sorsjegyekre eső nyereség már a vevőt illeti.

Kölcsönök nyújtása értékpapirokra.

Osztálysorsjegyek főelárusítása helye. Szelvény-beváltás.

Letétek. Elfogadunk értékpapirokat, okmányokat megőrzésre.

Költségmentesen megvizsgáljuk mindennemű sorolás alá eső értékpapirok huzását.

Kivándorlóktól érkező pénzek, utalványok, csekkek legolcsóbb beváltási helye.

Képviseli a legrégibb és legnagyobb bizt osító intézetet a „Trieszti Általános Biztosító Társaság“ (Assicurazione Generali) és eszközöl tűz-, üveg- és jégkárt valamint betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

